

תוכנית התגובה ההומניטרית לשטח C - דף נתונים

אוגוסט 2010

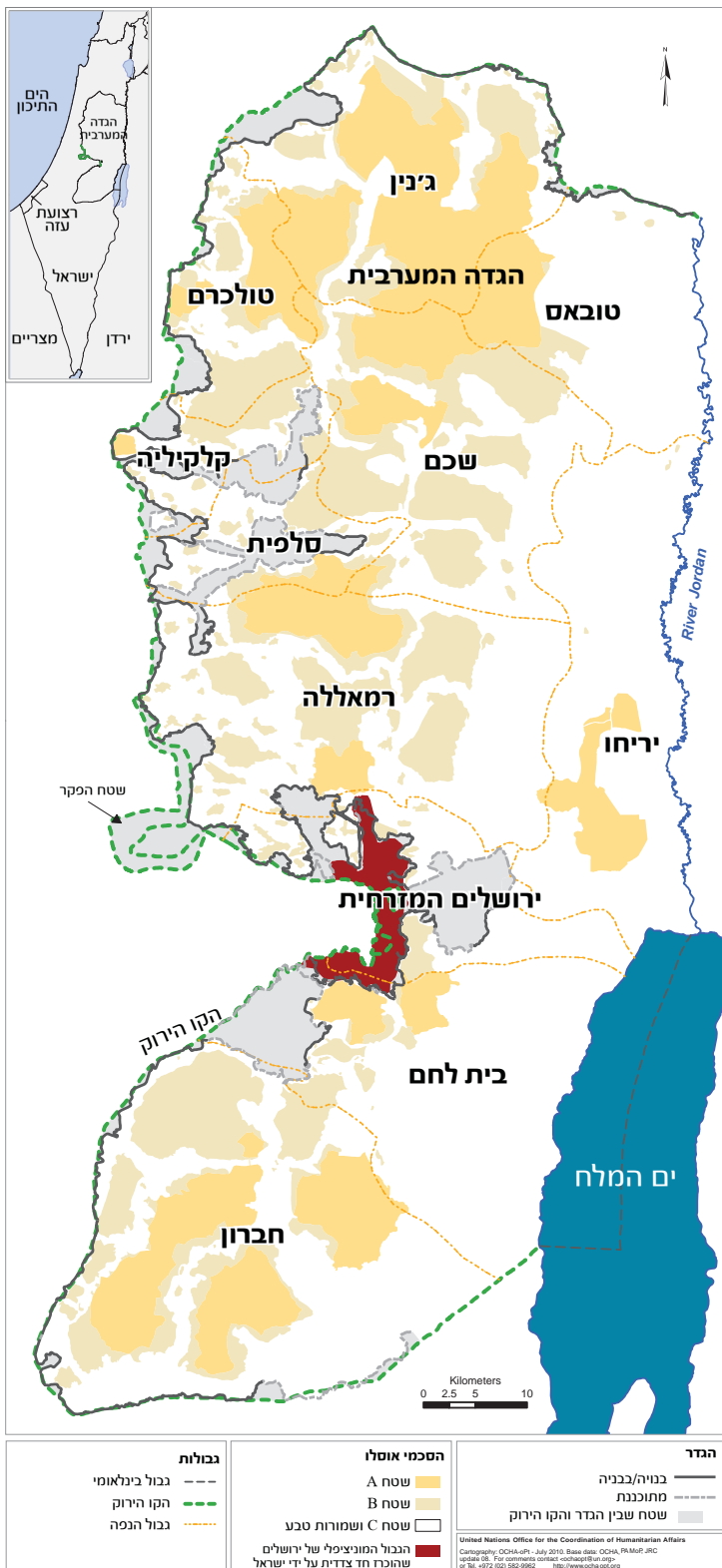
רקע

הסכמי אוסלו בין ישראל לארגון לשחרור פלסטין (אש"ף) קראו להעברה הדרגתית של סמכויות שליטה מן הצבא הישראלי והמנהל האזרחי שלו לידי הרשות הפלסטינית¹. ב-1993 הגיעו שני הצדדים להסכמה עקרונית ואילו שנתיים לאחר מכן נכללו פרטי החלוקה לאזורים השונים בהסכם הביניים משנת 1995, הידוע גם בשם "אוסלו ב".

שטחים A ו-B מהווים כ-38 אחוזים מהגדה המערבית: שטח A כולל את הערים הפלסטיניות המרכזיות, וכפוף להלכה לסמכות מנהלית וביטחונית פלסטינית. שטח B כולל את מרבית הקהילות הכפריות הפלסטיניות, הסמכות האזרחית בו נתונה בידי הרשות הפלסטינית בעוד שהאחריות הביטחונית מתחלקת בין הרשויות הישראלית והפלסטינית גם יחד.

62 אחוזים בקירוב משטח הגדה המערבית כלולים בשטח C, שבו מחזיקה ישראל בסמכות לאכיפת החוק ובשליטה בתחום הבנייה והתכנון. אף שהסכמי אוסלו קראו להעברה הדרגתית של סמכויות השליטה והאחריות בתחום התכנון והבנייה בשטח C מידי המנהל האזרחי הישראלי (מנהאי"ז) לידי הרשות הפלסטינית (רש"ף), הוקפאה העברה הדרגתית זו בשנת 2000².

גודלה המדויק של אוכלוסייתו של שטח C אינו ידוע אמנם, אבל מעריכים כי לא פחות מ-150,000³ פלסטינים חיים בתוך שטח זה. סקר שהמשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ (OCHA oPT) וארגונים שותפים ערכו לאחרונה מצביע על כך שב-271 ישובים בסך הכול, יותר מ-50 אחוזים מן השטח הבנוי נמצא בשטח C, ביניהם ישובים רבים

הממוקמים בשלמותם - שטח בנוי ועתודות קרקע - בשטח C. רוב הישובים הללו הינם למעשה קהילות רועים קטנות הפזורות בשטחים נידחים, בעיקר על המדרונות המזרחיים והדרומיים של הגדה המערבית, ותושביהן נמנים עם הפגיעים והחלשים ביותר בגדה המערבית.

בנוסף על חשיבותו למי שיושבים בתחומיו, שטח C מכיל את עתודות הקרקע החיוניות לקיימותה

הגבלות

בנוסף על ההגבלות הפיסיות והבירוקרטיות השונות המשפיעות על פלסטינים בכל רחבי השטח הפלסטיני הכבוש, ההגבלות המיוחדות לשטח C כוללות:

מדיניות תכנון ובנייה מגבילה

קשיים בהשגת היתרי בנייה מן המנהאיז לצורך בניית מבנים ו/או שיקומם מונעים בניית יחידות דיור שיתנו מענה לגידול הטבעי של האוכלוסייה. בנוסף על כך, אי-היכולת לבנות או לשקם בתי-ספר ומרפאות פוגעת משמעותית במתן נאות של שירותים בסיסיים. במקרים אחדים, בקשות בתקן טכני גבוה למיזמים שכבר נמצא להם מימון תלויות ועומדות זה שנים. המנהל האזרחי אוסר על שיקום בורות לאיסוף מי גשמים ועל איטום מבני מגורים כנגד פגעי מזג האוויר, או אף החלפתם באוהלים ניידים. בשל תקנות התכנון והבנייה המגבילות הנהוגות בשטח C, מתירות הרשויות הישראליות בדרך כלל בנייה פלסטינית רק בגבולות של תוכניות מוניציפאליות שקיבלו את אישור המנהאיז. התוכניות הללו מכסות פחות מאחוז אחד משטח C, אחוז שמרביתו כבר בנויה. כתוצאה מכך, לפלסטינים הצריכים לבנות בשטח C לא נותרת ברירה אלא לבנות בלא היתר, ולהסתכן בהריסת המבנה שהקימו.⁴

הריסות מבנים ועקירה בכפייה.

בין ינואר ליולי 2010 נהרסו בשטח C 199 מבנים פלסטיניים, ביניהם 59 מבני מגורים, הריסות שהביאו לעקירתם בכפייה של 242 בני אדם ופגעו במחייתם של 696 בני אדם נוספים. לפחות 64 אחוזים מן ההריסות הללו התרחשו בחודש יולי לבדו. ב-2009 נעקרו בכפייה או

של מדינה פלסטינית עתידית. שטח C מכיל את המרחב הזמין היחיד הדרוש להתרחבותם של מרכזי אוכלוסייה פלסטיניים, כמו גם את מרבית האדמות החקלאיות ואדמות המרעה הפלסטיניות. מאחר שהוא הגוש בעל הרצף הטריטוריאלי היחיד בגדה המערבית, עוברים דרכו כלל מיזמי תשתית בקנה מידה גדול, ביניהם כבישים לאומיים ורשתות מים וחשמל.

הושפעו באופנים אחרים, מאותן סיבות, 891 פלסטינים, ביניהם יותר מ-499 ילדים.⁵ אף שהיעדר היתר בנייה הינה הסיבה הרשמית היחידה המובאת כנימוק להריסות שמבצע המנהאיז, הריסות מבוצעות למעשה גם במהלך אכיפתם של צווי גירוש המוצאים נגד מי שחיים בשטחים צבאיים סגורים. יותר מ-33 אחוזים משטח C הוכרזו כשטחים צבאיים סגורים, צעד שהותיר 59 קהילות, שמרביתן חיות בשטחים הללו זה עשרות בשנים, פגיעות במיוחד להריסות לאלתר.

מידע שמסר משרד הביטחון בשנת 2007 מצביע על כך שיותר מ-3,000 צווי הריסה תלויים ועומדים נגד מבנים בשטח C; מאז הוצאו עוד מאות צווי הריסה חדשים.

הגבלות גישה

מכשולי חסימה ישראלים, המגבילים את הגישה לנתיבי התובלה הדרושים לגישה לשירותים בסיסיים, לאדמות חקלאיות ולאדמות מרעה, שוחקים את מחייתם של תושבי שטח C. היעדר גישה לשטח C משפיע גם על חייהם של אלפי פלסטינים המתגוררים בשטחי A ו-B, התלויים בשטח C למחייתם: כך למשל, אף שמרבית האדמה הפורייה בבקעת הירדן מצויה בשטח C, בעליה הם פלסטינים המתגוררים בשטחי A ו-B, בשכם, בטובאס ובגינין. הרחבתם המתמשכת של התנחלויות ומאחזים,⁶ וגידורם של שטחי קרקע גדולים בקרבם, מצמצמת את גישתם של פלסטינים לאדמות, הואיל ונאסר עליהם להיכנס לשטחים הצמודים להתנחלויות. גם רועים נאלצים להתמודד עם הגבלות גישה בשמורות טבע ובשטחים צבאיים / שטחי

אש סגורים. כ-18 אחוזים מן הגדה המערבית, 33 אחוזים משטח C, "סגורים" לצורך אימונים צבאיים, או לישטחי אש". אף שרשמית הגישה של פלסטינים לשתחים הללו אסורה, מידת אכיפתן של ההגבלות משתנה.

אלימות במעורבות מתנחלים

מרבית מקרי האלימות במעורבות מתנחלים בגדה המערבית מתרחשים בשטח C, ונתונים שאסף המשרד לתיאום עניינים הומניטריים (OCHA) מצביעים על עלייה באלימות מסוג זה: מספר התקריות במעורבות מתנחלים שנרשמו בשבעת החודשים הראשונים של 2010 וגרמו לנפגעים פלסטיניים או לנזק לרכוש פלסטיני הוא יותר מכפי שניים מן המספר הממוצע של תקריות כאלה בתקופה המקבילה בארבע השנים

שקדמו לכך - 161 לעומת 83 תקריות.⁷ אף שבתקריות רבות המניע אינו גלוי לעין, ברור כי מספר רב מהן נועדו לחזק את שליטת המתנחלים בשטחים מסוימים של שטח C המכילים משאבי קרקעות.

מחסור במים

הקהילות הפלסטיניות החיות בשטח C מתמודדות עם מחסור מתמשך במים, בשל הבצורת בשנים האחרונות,

השפעה הומניטרית

שנים של הזנחה, במיוחד אחרי הסכמי אוסלו, הותירו את התושבים החיים בשטח C במצב נואש, כשהם מבודדים מיתר שטחי הגדה המערבית וכגיעים מאוד לעקירה בכפייה. מי שנושטים את מקומות מגוריהם מצטרפים להמוני העניים העירוניים בעיירות הסמוכות, התלויים לקיומם בסיוע. ברם, אנשים ממשיכים להתגורר בשטח C חרף המצוקה הקשה, משום שמרעה או חקלאות על האדמות בשטח C הינן אפשרויות המחיה היחידות הפתוחות בפניהם. סוכנויות הסיוע הדגישו את פגיעותן של האוכלוסיות בשטח C כמקור לחשש הומניטרי כבד, וכסיבה לסיווג של שטח C כאזור בקדימות עליונה להתערבות בהליך הפנייה המשולב לשנת 2010 (CAP).

ההשפעה ההומניטרית של ההגבלות שפורטו לעיל היא משמעותית, וכוללת:

אי-ביטחון תזונתי ותזונה דלה.

באומדן משולב שביצעו מספר סוכנויות, אשר התפרסם בפברואר 2010 ובדק את הביטחון התזונתי והתזונה של 510 משפחות רועים בשטח C, נחשפו רמות גבוהות של אי-ביטחון תזונתי המהוות מדד לכך שנכון לעכשיו, שורה של צרכים הומניטריים בסיסיים וחיוניים אינם מקבלים מענה.⁸

האומדן המשולב מצא כי 79 אחוזים מקהילת הרועים הפלסטינית בשטח C סובלים מאי-ביטחון תזונתי (לעומת 25 אחוזים בממוצע באוכלוסייה הכללית של הגדה המערבית, ו-61 אחוזים בעזה). בנוסף על כך, 5.9 אחוזים מן הילדים שהשתתפו בסקר, בגילים שבין שישה חודשים לחמש שנים, סובלים מתת-תזונה חריפה, ו-28 אחוזים סובלים מעיכוב בגדילה כתוצאה מחסכים תזונתיים.

במסאפר יאטא שבחברון, עלי הי, רעייתו וחמשת ילדיו הלא נשואים - שלושה מהם נערות בשנות העשרה לחייהן - יחד עם בנו הנשוי, רעיית הבן ושלושת ילדיו, חיים וישנים כולם יחד בחדר אחד. שטח החדר, שקירות האבן שלו מתנשאים לגובה מטר אחד והוא מקורה בכפות תמרים, הינו 25 מ"ר. למשפחה אין אפשרות חלופית למגורים הואיל ובביתה הקטן ביאטא מתגוררים שני בנים נשואים נוספים על משפחותיהם הצעירות. מאחר שהאדמה שעליה הם חיים הינה הנכס היחיד שלהם, והמשפחה כולה תלויה במרעה למחייתה, נאלצו עלי ובני משפחתו להישאר למרות הטראומה שסבלו כשבשמונה השנים האחרונות הרס המנהאיז את חדרם שלוש פעמים, בזו אחר זו. ברשות המשפחה אוהל חדש, שיכול להעניק מרחב מגורים נפרד לכן הנשוי, רעייתו וילדיהם, אבל הם פוחדים להציב אותו מחשש שיסב אליהם את תשומת ליבו של המנהאיז ויביא להרס המבנה הישן והחדש גם יחד.

מזג האוויר. במקרים רבים חיות משפחות גדולות יחד במערה או בצריף בן חדר אחד.

סקר שבדק לאחרונה את תנאי החיים בדרום הר חברון,¹¹ מראה שצפיפות קשה מסוג זה הינה

צילום: GVC 2010.

מערה בת חדר מגורים אחד המשמשת כמחסה למשפחה בת 17 נפשות בדרום הר חברון.

השחיקה במקורות המחיה של הרועים, בשל היעדר גישה לאדמות ומחסור במים, הינה גורם מפתח לרמות הגבוהות של אי-ביטחון תזונתי. יתרה מכך, לגישה ההולכת ופוחתת למקורות מסורתיים של בשר ומוצרי חלב נודעת השפעה ישירה על איכות התזונה.

היעדר גישה לשירותים.

גישה מוגבלת לשירותי חינוך, מים ובריאות רווחת מאוד בכל רחבי שטח C. מגבלה מרכזית אחת הינה תשתית שירותים ציבוריים לא קיימת או בלתי מספקת, כתוצאה מתהליך התכנון ומתן ההיתרים המגביל.

עבדול-רחים בישראל, רועה החי בקהילת אל-חדידייה שבבקעת הירדן, מפרנס משפחה מורחבת בת 27 נפשות, ביניהן 18 ילדים, באמצעות עדרו המונה 340 כבשים ועיזים, הואיל והמרעה הינו מקור מחייתו היחיד. בחודשי הקיץ הוא זקוק מדי חודש ל-315 עד 420 מטרים מעוקבים של מים כדי לקיים את משפחתו ואת עדריו. נקודת המילוי הקרובה ביותר, בעין אל חילוה, המצויה במרחק 5 קילומטרים, סגורה בפני פלסטינים,⁹ ולכן עליו להוביל מים מעין שיבלי, במרחק 11 ק"מ, או עין אל בידיא, במרחק 27 ק"מ. עלות התובלה גבוהה מאוד - כשהוא רוכש מים מעין אל שיבלי הוא משלם 6,600 ש"ח בחודש; ברם, בנתיב זה על המיכלית לחצות את מחסום חמרה, ששם עלולים למנוע ממנה גישה לאזורו. לחילופין הוא יכול להוביל מים מעין אל בידיא, במחיר גבוה יותר - 14,400 ש"ח לחודש - כדי להימנע ממעבר במחסום. במקור, העלות המרבית של אותה כמות מים היא 1,890 ש"ח לחודש. בשלוש השנים האחרונות נאלץ הרועה למכור 150 כבשים (31 אחוזים מעדרו) כדי לכסות את הוצאותיו, והוא שוקע עמוק יותר ויותר בחובות.

סכנת האלימות הפיסית ממתנחלים, במיוחד כלפי תלמידים בדרכם לבית-הספר, מהווה מכשול נוסף בגישה לשירותים בסיסיים. כך למשל, מתקפות של מתנחלים ממאחז מעון על ילדים בני 5 עד 10, העושים את דרכם מטובא ומעייאר אל-עביד לבית-הספר בא-תוואני היו כה תכופות, עד שהילדים מקקו לליווי של גייס צבאי בדרכם אל בית-הספר וממנו.

מחסה

משפחות רבות ב-271 הקהילות בשטח C חיות באוהלים, מערות או פחונים. העוני הגובר הנובע משחיקה במרעה כמקור מחיה וסכנת ההריסות מקשים יותר ויותר על משפחות לשמר את מקומות מגוריהן ולאוטמם בפני פגעי

במיוחד על נשים נשואות צעירות ועל נערות בנות עשרה. משפחות חשופות לגשם ולכפור בחורף, ולטמפרטורות גבוהות מאוד בקיץ - תנאים שכולם מעוררים חששות בריאותיים כבדים, במיוחד בכל הנוגע לפגיעים ביותר, דהיינו ילדים וקשישים.

שכיחה, כאשר כ-30 אחוזים ממבני המגורים חיות באותו מרחב יותר ממשפחה אחת, ו-41 אחוזים מן הפרטים חיים במרחב מחיה שגודלו פחות מ-3.5 מ"ר לנפש.¹² רבים חיים במערות לא מאווררות, שלרבות מהן קירות ותקרות טחובים. תנאים כאלה משוללים ולו שמץ של כבוד אנושי, ונדעת להם השפעה פסיכולוגית עמוקה,

תוכנית התגובה ההומניטרית

מגזר המים, התברואה וההיגיינה (WASH)

רכיב המים, התברואה וההיגיינה של תוכנית התגובה כולל חבילה של ארבעה-עשר מיזמים, המיועדים לשרת אוכלוסייה של 52,000 נפש בקירוב, שזוהתה כפגיעה ביותר וזקוקה בדחיפות לסיוע בתחום המים. אוכלוסיית היעד משלמת יותר מ-20 ש"ח למטר מעוקב של מים, ו/או מתאפיינת בצריכה ממוצעת של פחות מ-60 ליטרים מים לנפש ביום, בעוד שעלות המים הממוצעת במקור היא 4.5 ש"ח למטר מעוקב, וארגון הבריאות העולמי ממליץ על כמות מינימום של 100 ליטרים מים לנפש ליום. המיזמים המוצעים כוללים הקמת נקודות מילוי מים, שיקום רשתות מים ובארות, ואספקת מיכלים קהילתיים לאגירת מים, במטרה להפחית את עלויות המים ולהגדיל את נפח המים ממקורות קיימים.

מאז ינואר 2010 יושם אחד מ-14 המיזמים. ארבעה מיזמים קיבלו אישור בכתב מהמנהאיז, ושלושה מיזמים נוספים קיבלו אישור בעל פה. מעמדם של המיזמים הנותרים אינו ברור.¹⁴

בשלהי 2009 פיתחה הקהילה ההומניטרית תוכנית תגובה ראשונית והגישה אותה למנהל האזרחי הישראלי בינואר 2010. אף שהתוכנית רחוקה מלהיות מקפת,¹³ מטרתה להבטיח לקהילות גישה לכמויות מינימליות של מים, חינוך יסודי ומחסה בסיסי. התוכנית מתמקדת בתחומים שבהם המדיניות הישראלית מגבילה את היכולת לתת מענה לצרכים, בכל האמור בתשתיות, או היכן שדרושה התערבותן הישירה של הרשויות הישראליות, כמו למשל כדי לעצור אלימות מתנחלים המכוונת נגד תלמידי בית-ספר בשטח C. משום כך, סיוע במזון, אף שהוא חיוני, אינו נכלל בתוכנית זו, מפני שחלוקת מזון מיושמת בלא בעיות.

תוכנית תגובה זו תואמה באופן צמוד עם הרשויות הנוגעות בדבר ברשיף, לרבות משרד החינוך ורשות המים הפלסטינית, על מנת לוודא שהיא עולה בקנה אחד עם תוכניות הפיתוח של הרשיף בטווח הביניים ובטווח ארוך יותר.

ביולי 2010 מסר המנהאיז תגובה בכתב לרכיב המים של תוכנית התגובה. רכיבי החינוך והמחסה טרם זכו למענה.

צילום: OCHA

ילדים מתעמלים מחוץ לאוהל המשמש כחדר לימוד מאולתר בדרום הר חברון 2010

חינוך

באומדנים של ארגונים הומניטריים נמצאו 26 בתי-ספר כלא עומדים בתקן וזקוקים לתגובה הומניטרית מהירה. הליקויים כוללים מתקנים לא בטיחותיים או לא היגיניים, בתי-ספר המצויים בסכנת הריסה, תקיפות של תלמידים והגבלות גישה בדרך אל בתי-הספר ומהם. אומדנים של סוכנויות סיוע¹⁵ מצביעים על שיעור נשירה גבוה, במיוחד בקרב בנות, ועל סיכונים בריאותיים ובטיחותיים משמעותיים לתלמידים הממשיכים לבקר ב-26 בתי-הספר הללו.

לטיפול בצרכים הדחופים ביותר של 26 בתי-הספר דרושים האמצעים שלהלן:

- ביטול צווי ההריסה או הפסקת העבודה הקיימים נגד 10 בתי-ספר.
- תיקון ליקויים מבניים או בניית תוספות מבניות כדי לתת מענה למתקני היגינה בסיסיים לא נאותים, כמו שירותים או מתקני מי שתייה ב-22 בתי-ספר;
- מתן הגנה לתלמידים של חמישה בתי-ספר, הסובלים באופן קבוע מאלימות מתנחלים בדרכם לבית-ספרם.
- מניעת עיכובים במחסומים, לרבות הנפקה מיידית של היתרים במקומות שבהם הם דרושים, בכדי לאפשר למורים להגיע במועד לבתי-ספר.

מאז ינואר קיבל רק אחד מ-22 מיזמי התשתית כחבילת החינוך היתר בנייה, בעוד שאחד מבתי-הספר האחרים קיבל צו הריסה נוסף נגד חדר כיתה זמני.

מחסה

איטום של מחסות לא קבועים, כמו אוהלים וצריפים, מפני פגעי מזג האוויר דרוש בדחיפות למתן הגנה מפני חום וקור קיצוניים. בנוסף על כך זקוקה כל משפחה לשטח מחיה עצמאי; ואלה המתגוררים בתנאי צפיפות יתר, במיוחד במערות, זקוקים להרחבת מרחב המחיה שלהם. את רכיב המחסה בתוכנית התגובה בעלי הבתים בעצמם, באמצעות חומרים ותמיכה טכנית מסוימת מסוכנויות סיוע. תיקון ושיקום של בתי מגורים קיימים, או החלפתם כאוהלים, תצריך כישורים טכניים מוגבלים בלבד, הזמינים ושכיחים בקרב הקהילות בשטח C.

למתן מענה לצורכי המחסה הדחופים ביותר דרושים הפעולות והאמצעים שלהלן:

- יישום הקפאה של ההריסות בשטח C.
- התקנה בלא הפרעה של אוהלים ניידים חדשים - יחידת מגורים אחת לכל משפחה, במקום מבנים שלא ניתן לאוטמם מפני פגעי מזג האוויר, או מבנים המהווים סיכון בריאותי ו/או

צילום: OCHA.

אוהל מגורים חדש ל-15 נפשות בדרום הר חברון, 2010.

על מנת לספק מרחב בהתאם לתקני המינימום של "ספירה".

- איטום בלתי מוגבל של מחסום קיימים מפני פגעי מזג האוויר.

חבילת תוכנית התגובה ההומניטרית כוללת מיזמים בעלי קדימות מרעה, שכולם מצריכים יישום דחוף ומיידי. העובדה שהרשויות הישראליות אינן מסייעות ליישומה של התוכנית תביא לכך שקהילות פלסטיניות ימשיכו לסבול ממחסור כרוני במים, ילדים ימשיכו להתחנך במתקנים לא בטיחותיים

מסקנות

ככוח הכובש, ישראל אחראית, מתוקף החוק ההומניטרי הבינלאומי, להבטיח מתן מענה לצרכים הבסיסיים של האוכלוסייה הכבושה. בשטח C דרושים בדחיפות מספר אמצעים חיוניים מצד הרשויות הישראליות, בכדי לשפר את המצב ההומניטרי. אלה כוללים הפסקת ההריסות והבטחת מענה לצורכי הבנייה הפלסטיניים; פתיחת שטחים שכרגע הם מחוץ לתחום לפיתוח פלסטיני, לרבות שטחים צבאיים סגורים ושמורות טבע; והקפאה מלאה וקבועה של כל פעילות התנחלות. צעד משלים חשוב לקראת טיפול בצורכי הכלכלה, החקלאות והמים של הפלסטינים בגדה המערבית יהיה העברת השליטה בחלקים משטח C לידי הרש"ף, כפי שחזה הסכם הביניים (הסכם אוסלו). צעדים אלה יתרמו להבטיח ציות לחוק הבינלאומי ולתקנות האו"ם, ויניחו את היסודות לפיתרון פוליטי בר-קיימא בשפ"כ.

קודם לצעדים המומלצים לעיל, מצפים ממשלת ישראל לאפשר מייד עבודה חיונית הדרושה למתן

הערות

1. הצהרת העקרונות בדבר הסדרי ביניים של ממשל עצמי (אוסלו אי) נחתמה ב-1993 ונועדה להוות צעד ראשון בתהליך שלבי. שני הצדדים הסכימו על חלוקת הגדה המערבית (למעט ירושלים המזרחית) לשלושה שטחים: A, B ו-C. ב-1995 נחתם הסכם אוסלו בי, הידוע גם בשם הסכם הביניים.

2. הסכם הביניים, סעיף 27.2, התייחס לתכנון ולבנייה: "בשטח C, הסמכויות והאחריות הקשורות לתחום התכנון והבנייה יועברו בהדרגה לשיפוט פלסטיני שיכסה את הגדה המערבית ושטח רצועת עזה, למעט סוגיות שיידונו במשא ומתן להסדר הקבע, במהלך

ולא נאותים, ומשפחות ימשיכו להתגורר במחסות לא נאותים או לחיות כשסכנת עקירה בכפייה בגין הריסת בתים מרחת מעל ראשיהן.

כל עוד המנהאיז איננו מאפשר מתן היתרים או מנגנונים חלופיים, נאלצים גורמים הומניטריים לבחור שוב ושוב בין כיבוד החקיקה הצבאית של המנהאיז לבין מתן מענה לצרכיהם הדחופים של בני-אדם.

מענה לצרכים ההומניטריים בקהילות ובאדמות של שטח C, ביניהם:

חידוש הקפאתן של כל ההריסות בשטח C;

שיקום מזורז של תשתיות קיימות או הוספת תשתיות חדשות הדרושות למתן מענה לקדימויות הדחופות שזוהו בתחום המים, התברואה, ההיגיינה והחינוך;

הנפקת היתרים למורים, שיקלו עליהם את המעבר למקומות עבודתם בשטח C, ויבטיחו שלא יעוכבו במחסומים;

הגנה על תלמידים מפני מתקפות והצקות של מתנחלים;

הרשאה בלא תנאי של איטום מפני תנאי מזג האוויר ותיקונים מבניים של יחידות מחסה קיימות בתוך שטח C, בלא צורך בהשגת היתרים.

השליבים הנוספים של הפריסה מחדש, אשר יושלמו תוך 18 חודשים ממועד השבעתה של המועצה.

3. במקום, התחום האסור, מדיניות התכנון הישראלית ככפרים הפלסטיניים בשטח C, יוני 2008. דיוק אומדן זה מושפע ממספר גורמים. חשובה מכל העובדה כי חלוקת הגדה המערבית לשטחי A, B ו-C לא תאמה את שטחן הבנוי של קהילות פלסטיניות. כתוצאה מכך ערים וכפרים פלסטיניים נמצאים לעיתים רחוקות בלבד, בשלמותם, באיזור זה או אחר ולכן קשה לוודא ולאמת את המספר המדוייק של התושבים המתגוררים דווקא בשטח C. גורם נוסף התורם לקושי לקבוע

11. GVC - "שיפור תנאי החיים והתברואה לקהילות התלויות למחייתן במרעה בדרום הגדה המערבית", מאי 2010.

21. "ספירה" הינה מערכת של תקני מינימום בינלאומיים המשמשים כקווים מנחים לתגובה בעת משבר הומניטרי. בתקני ספירה יש לעמוד על מנת להציל חיים בעת פרוץ משבר, והם נמוכים בהרבה מן התקנים הדרושים לקיום חיים לאורך זמן. תקן ספירה למרחב מחיה הינו 3.5 מ"ר לנפש.

13. המצב בשטח C דינמי וחבילות המיזמים הכלולות בתוכנית ייבחנו באופן תקופתי ויעודכנו כך שישקפו כל שינוי בנסיבות ובצרכים. במקרים שבהם יובחנו שיפורים יימחקו מיזמים. בדומה לכך, יוספו מיזמים ככל שיזוהו צרכים חדשים.

14. נכון לעכשיו, מעמדם של 14 המיזמים הינו כדלקמן: שיקומה של באר אחת הושלם; 4 נקודות מילוי קיבלו אישור בכתב ומצויות כעת בתהליך יישום; 2 בארות ורשת מים אחת קיבלו אישור בעל פה, אבל לא ניתן להתחיל ליישמן בלי אישור בכתב; 2 נקודות מילוי נבחנו כעת; נקודת מילוי אחת נענתה בסירוב; ועד עתה לא התקבלה תגובה ביחס להתקנת מיכלי מים קטנים ב-2 יישובים.

15. כוח המשימה לענייני חינוך, קבוצת תיאום בהנהגת יוניצ"ף, גיבשה נתונים מאומדנים בשטח שערכו חברי הכוח השונים.

במדויק את גודלה של האוכלוסייה בשטח C היא העובדה שפיזור האוכלוסייה בשטח ישוב נתון וחלוקתה בין איזורים המצויים בשטח B לעומת שטח C - אינו ידוע. (כלומר, בעוד שניתן לקבוע איזה אחוז משטחו של יישוב מסויים ממוקם בשטח C, לא ניתן לקבוע זאת ביחס לאוכלוסייה).

4. המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, "הגבלת המרחב: משטר התכנון והבנייה שישראל מיישמת בשטח C של הגדה המערבית", דצמבר 2009.

5. המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, מסד נתונים, הגנה על אזרחים, ה-31 ביולי 2010.

6. המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, "דוח תנועה וגישה בגדה המערבית", יוני 2010.

7. המשרד לתיאום עניינים הומניטריים בשפ"כ, מסד נתונים, הגנה על אזרחים, ה-27 ביולי 2010, וכן המשרד לתיאום עניינים הומניטריים, "אלימות מתנחלים ופינוי מאחזים", נובמבר 2009.

8. סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, תוכנית המזון העולמית ו קרן החירום הבינלאומית של האומות המאוחדות לילדים (יוניצ"ף) - אומדן ביטחון תזונתי ותזונה, פברואר 2010.

9. פתיחתה של נקודת מילוי זו הינה אחת מחבילה של 15 מיזמי מים הכלולים בתוכנית התגובה ההומניטרית.

10. שמה של המשפחה במקרה המבחן חסוי כדי להגן על אלמוניותה.

הנוסח המחייב הוא הדוח המלא בשפה האנגלית אותו ניתן לקרוא באתר OCHA :

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_area_c_humanitarian_response_plan_fact_sheet_2010_09_03_english.pdf

האומות המאוחדות
המשרד לתיאום עניינים הומניטריים - OCHA
השטח הפלסטיני הכבוש

טל: +972 (0)2 582 9962
פקס: +972 (0)2 582 5841
ochaopt@un.org

ת.ד. 38712
מזרח ירושלים 91386
www.ochaopt.org